

№ 2 ТРАВЕНЬ КІЇВ 1941

• ВИДАННЯ ГАЗЕТИ „КОМУНІСТ“ •

• РІК ВИДАННЯ I •

• ЦІНА НОМЕРА—75 КОП.

ш е р е щ

І так ми всі йдемо, в одну громаду скуті:
Святою думною, а молоти в руках.

Ів. ФРАНКО („Каменяр“)

Ів. Франко: — Як ви змінилися, мої каменярі!

Мал. А. Резніченко

— Щось тут дуже людно стало. Ходім, Мишук, краще до Київського зоосаду — там спокійніше...

П о р о к с е р ц я

У Горпини Заволоки,
Що як дівкою була,
Помічалися пороки:
Колька в шию, в спину, в боки
І, здається, що кила,—
А тепер нова морока—
Порок серця прижилася.

Чоловік Горпини — Федя —
Член усіх сільських правлінь —
Був подібний до ведмедя;
Довела ж його вередя —
Федь зробився наче тінь,
Бо не знав сердечний Федя,
Що в дружини просто лінь.

День і ніч вона в постелі
І скрипить, як ветка снасть...
Ніжки й рученьки дебелі,
Наче витесані з скелі,
Іс'є усе, що Федь подасть,
Очі світлі і веселі,
А дивись, яка напасті!..

Піде Федя у контору
(Він в артил голова) —
Хвора шансне у комору,
Свіже й кисле, без розбору,
Молоко повипива.
Нажене І мов гору —
Ложе в ліжко ледь живе.

Вгодувалася, нівроку,
Наче гуска восени,
Од березового соку
Краска в неї на всю щоку,
Підборіддя в три блини...
І тривожать Заволоку
Серед ночі грішні сні.

В днину соняшну Горпина
На перині в гамаку
Спить блаженно, як дитина,
Вся червона, мов калина,
Під сосною в холодку,
І зворушлива слозина
Феді капле на щоку.

Та Горпина не єдина
У колгоспі .Бій панів*—
Ще були тут: Василіна,
Пріська, Мотря, Якилина —
Всі жінки сільських голів,
Та мірошинка дружина —
Гультяїха з гультяїв.

Поприходять до крамниці —
Теревені, жарти, сміх,
Ні одної молодиці
Не минуть оци копиці —
Пересудять чисто всіх.
Ниці, хитрі, мов лисиці,
Отаках терпіти — гріх.

Хтозна, скільки б ще і доки
В цім колгоспі так було,
Але ось поблідли щоки
У Горпини Заволоки,
Іншим очі затягло...
Зникли раптом всі пороки,
Засміялося село.

Одняло в порочних мову,
Днів по три не мали снів,
Як узнали постанову
Про оплату додаткову
У колгоспі трудоднів,
Потім всі вилилися знову
У бригаду бурякову.
Більш ніхто з них не хворів.

Федь навчився жартувати
І, як бачте, не дарма,—
Написав аж два плакати:
— В нас порочних більш нема!

— Геть попівські забобони,
Ніби ти в житті лиш гість! —
Інші в нас тепер законні:
Хто не робить, — той не єсти!

Сергій ВОСКРЕКАСЕНКО

Розмова на вокзалі

Я не пам'ятаю зараз його прізвища; пригадую тільки, що воно було суто залізничним: може Семафоренко, Коленко або ж Буферчук. Кажу: забув! А от постать його наче зараз бачу перед очима: кремезний старик з сивими вусами і тими інервовими, але добре організованими руhamи, які спостерігаються у багатьох залізничників.

Семафоренко сидів на вокзалі і чекав свого пойда. В приміщенні було душно і пахло досить складним „буketом“. Недивно, що наша могутній дідуган розтібнув пальто і обвів своє обличчя кашкетом. Кашкет цей має червоний верх і срібні позументи. „Е, братику, так ти — відповідальний залізничник!“ — подумав я.

— Пробачте, — запитав я його, — ви будете начальник станції?

Семафоренко нездоволено скривився:

— Покищо — так, а чи буду інші надавати — невідомо. — І, позіхнувши, додав: — Та ви не соромтесь — кажіть прямо: про сміття і бруд на вокзалі хочете поговорити? Так валийте, я звик.

— Вибачте, — здивувався я, — а хіба ви... начальник саме цієї станції?

— Так, голубе, так, — знову зіткнув Семафоренко. — Оце ледве дочекався відпустки і прямо тікаю від цього пекла. Тут з глазду зійтати можна. То графік, то комісії, то семафори, то світлофори... А тут ще на мою голову чистоту вигадали. Я десять років на цій станції працюю і прямо скажу: чистота тут навіть і не почувала. І нічого: жили і працювали без чистоти. А бруд на вокзалі — чуєте? — був і буде. Це — закон природи. — І він, наче досвідчений промовець, розсік повітря долонею.

— Але, — почав я, — у вашій квартирі, мабуть, зовсім не так, як тут?

Семафоренко голосно зареготав:

— Зрівняли онучу з чоботом! То квартира, приватне приміщення, а це ж — місце загального користування. І нарешті: там — люди, а тут — пасажирі. Це ж треба розуміти!

— А хіба пасажир... не людина? — обережно запитав я.

Семафоренко з докором похитав головою.

— Відразу видно, що ви не залізничник.

— Я розумію, — сказав я, — що є люди дуже неохайні: вони не додержують і санітаріт, і гігієни. Але ж ви — начальник станції. Ви повинні приборкати таких людей. Треба їх привчити до чистоти, нарешті, штрафувати.

— Я ж кажу: відразу видно, що ви не залізничник, — набиваючи люльку, проказав Семафоренко. — Чули, мабуть, пісню: „По морям, по морям, сьогодні він наплює і насмітить у Харкові, а завтра — будь ласка! — продовжує свою „роботу“ вже в Полтаві або Сумах. Як же його, чорта, виховати? Ні, друже, що ви мені не кажіть, а пасажира взагалі, а транзитного зокрема, не переробиш. Вірте досвідові!

Я промовчав. Може, гадаю, це й справді так. Бо я — один з тих громадян, які стають пасажирами (і навіть транзитними) тільки раз на рік: під час тарифної відпустки. Значить, міркую, в мене пасажирського досвіду дуже мало, а тому й доводиться мовчати. А проте...

— Все ж таки, — кажу, — треба хоч інколи прибирати вокзал, не можна ж так!

— А хіба ми не прибраємо? — відрізав Семафоренко. — І зараз би почали, та сміття ще до норми не накопичилося: на лопату брати незручно.

— А буфет у вас який! — продовжував я. — Скатерки — немов географічні карти, розмальовані борщами та соусами. Страва не-свіжа, посуд щербатий, ножі тупі...

— Досить, досить! — замахав руками Семафоренко. — Все це я сам напам'ять знаю. І тому ніколи нічого тут не було. Та й вам не раджу. Ви хоч і пасажир, а симпатичний. А взагалі пасажир, повторюю, не визигає чистоти. Така вже неохайні нація! Ой, лишењко! — скрикнув співбесідник і вхопив свій чемодан. — Чверть на п'яту! Це ж можна і спізнатись... А чому ж мовчить гучномовець? Чому шкото не сповіщає? Ну я порядки...

І Семафоренко, ледве козирнувши мені, побіг до виходу.

Олесь КОВАЛЬ

ВІД ДЕТАЛІ ДО ЦЛОГО

Мал. Агніта

По одній деталі ви пізнаєте всю доісторичну тварину

По одній деталі ви легко пізнаєте директора заводу

Ведмідь-комірник

БАЙКА

Зібрається в лісі звір на раду:
Кого б комірником обреть?
Старий та хитрий лис порадив
Ведмедеві ключі віддать.

Ведмідь — статечний і солідний,
Нема вже крашого у нас:
Чабан, до того ж дуже бідний —
Завжди чужих свечок пас.

І от ведмідь зробивсь завмагом,
Овечок більше не пасе,
Підпіши тем якусь бомагу —
І знов в берлогу — лапу ссе.

Прийшла весна, а далі літо, —
А буде ж осінь і зима.
І носять бджоли мед із липи,
Ведмідь на склад його прийма.

Ось і зима. Ведмідь в берлогу
Той мед по бочці переніс;
Витримус зимні облогу, —
Ість мед, бурчить собі під ніс.

Сиділи бджоли, зимували,
Аж глядь — вже пусто в щільниках;
Прийшла їх матка до завмага,
А той до неї: — «Ач яка!»

Гуляла з трутнем, ледащиця,
Ще й розпускає губу як!
Не дам я меду ні дещоци
Неробам, трутням, глитаям!»

На раду в лісі всі зібрались:
Як загуде усі бджола! —
Ведмідя й лиса геть прогнали.
Бджолиний встановили лад.

Отак трапляється й в артілі;
Літа бджола, збирас мід:
Було б в артілі все до діла,
Але ж комірником — ведмідь!

Ярослав НОВИЦЬКИЙ

Савел Савелович і Кузьма Силович

Закурена „смочка” виляєла за місто і мчала до нового електромістечка з силовими підстанціями і дослідними лабораторіями.

Савел Савелович чимдалі дужче на-
тискав на газ. Він побоювався затримати машину, бо Варвара Кузмінічна ще мала встиг-
нути на станицю зустріти свого старенького батька.

Раном, за крутим поворо-
том, впала просто в очі сіра світа. В ту ж мить машину рвонуло на бік, а сіра світа розплівася у вечірній курявлі і впала. Савелові Савеловичу потемніло в очах. Майнула думка: „Один протокол—і пропала автобіографія!... Але вже через хвилину „смочка” кулєю летіла до особняка вченого Турбая. Тут Савел Савелович склав машину за високими тополями, а сам кинувся до розчиненого вікна і потягнувся до телефону:

— Станція!.. Станція!.. Швидку допомогу!
Але Савел Савелович почув кроки інстинктивно обернувся. Трубка випала з рук і сам він заклик: на його коротенькими кроками йшла вона, жива людина в сірій світі. Під стареньким зеленим, по-кавалерійському загнутим кашкетом червоною обличчя з закрученими сивими вусами. Примружені очі дивилися підохріло і нічого доброго не обіцяли.

— Ти... — якось непевно проказала людина в світі.

— Упізнав! — стукнуло Савелові Савеловичу в голову. Відступаючи, він закричав:

— Ні, ні! Не я! Не підходьте!

— Ти на тебе! — вирвалося в людини.—Ти, може, скажеш мені, де я?

— Ви перебуваєте на території науково-дослідної лабораторії Турбая.

— Турбая?!

— Турбая, Захара Івановича.

— Так веди ж мене мерщій до нього! Я ж Варчин татко.

— Як, як?! Шо, що?!

— Татко. Коли вона була ще отакісінька, так, бувало, як заведе: „татку, татку, татусю—тікай, бо укусю”, та як почне лоскотати, хоч плач...

— Що ви кажете?! — вигукнув приголомшений Савел Савелович і сплеснув руками. — Татко! Безапеляційний татко! Варвара Кузмінічна теж з Турбайки і Захар Іванович теж з Турбайки.

— Правильно. Бо це ж іс абияка Турбайка. Ти знаєш, скільки з нашої рідної Турбайки на сьогоднішній день вийшло знаменитих людей? Сімдесят два... без мене.

— Так чого ж ми стоїмо! Драстуйте, татку! — Савел Савелович простягнув руку і відрекомендувався: — Бюро обслуговування. В одній особі. Я тут працюю лише кілька днів, але до моїх послуг так звикли, що тепер без мене — як без рук.

— Ну, що ж, я теж не гордий. Будьмо знайомі: Кузьма Силович Ложечка. Потомственный кавалерист при іменному обмундировани з 1919 року.

— Що ви кажете? Так ви теж знаменітість!

— Розуміш, я через два вози з сіном стрибав. У мене є гнідий кінь — „Гучномовець”, так я на ньому виграв приз десять тисяч.

— Що ви кажете? Міліонщик!

— Та воно, бач, майже виграв. Така вже склалася дислокація, що не присилають повістки хоч плач. Кажуть, що гнідий зачепив віхоть сіна, а я кажу, що його вітром знесло. От я зібрався іхати поштовим. Вияснити. Коли це трапився попутний Ю-32, так мене наш колгоспний редактор тиражки „За здорову дінню” — Феня відправила повітряним сполученням. Спецкором. Мені треба буде скласти інформацію про мою зятя і його науку. Так от летимо, летимо, коли це назустріч летить Р-45. Дивлюсь, а там з віконечка виглядає наш дід Хомка. Ну, так ми за щасливу дорогу і ти, ну, випили по чарчині. А з аеродрому надумалось мені пішки пройтися: на людей подивитися, ну і себе трохи показати. Аж тут якась, виноват, хрюшка преться машинною. Я сюди...

— Що ви кажете? Я сюди, а ви туди.

— Вибачте, я сюди.

— Одне слово, туди-сюди, сюди-туди, ви — хлоп, я вас хоп і в машину.

— Ах ти ж, капустяна твоя голова! — скрикнув Кузьма Силович і, взявшись за рукави світи, пішов на Савела Савеловича.

— Пардон, пардон, — посунув Савел Савелович від Кузьми Силовича.

— Так це ти мене підвіз і дав поспати трохи? Нумо ж поцілуємося! — Кузьма Силович тричі поцілував Савела Савеловича і перейшов до діла. Він дістав великий тесляр-

ський олівець, клаптик лінованого паперу і став у зручну позу біля ліхтаря.

— Ну, розкажуй про зятя. Чи буде дощ?

— Невідомо. То все іксія шукав — таки знайшов, — з упевністю науковця повідомив Савел Савелович.

— Ммм, грек то такий, розуміє дислокацію, — поважно вставив Кузьма Силович і, не зважаючи на сміх Савела Савеловича, повів далі:

— Розуміш, мені вже ніяково. Я від імені моєго зятя обіцяв нашим „впередовикам” науковий дощ, а його нема та й нема. Так „впередовики” тепер мені ні ходу, ні проходу не дають, кажуть: „У тебе, Кузьмо, наука в зятях, так ти єш і натискай. Куди вони там дивляться? I як їм, мовляв, з цією проблемою не соромно? Розуміш, ми ж у цьому році і тютюн „Тралезунд” посадили, і в згоді з XVIII конференцією кок-сагизу посіли. Так що у нас на порядку денного — дощ. Набридло нам. I коли вже люди самі керуватимуть дощами? От питання!

В цю мить під скляним дахом одної з лабораторій почали займатися короткі близнаки. Чотири у нічне небо рвонувся яскравий промінь.

— О, о! — вигукнув Савел Савелович. — Починається.

— Вибачте, що починається? — не без страху спітав Кузьма Силович.

— Мабуть, Захар Іванович ігрека знайшов.

— Зараз буде з'язуватися з колишнім Ільком.

— З яким Ільком? — зовсім уже розгубився Кузьма Силович.

— З тим, що був пророком, — авторитетно пояснив Савел Савелович і додав: — Експеримент. Зрозуміло?

— Вловні, — стверджув Кузьма Силович і побіг за Савелом Савеловичем.

Коли вони добігли до лабораторії, зорі над нею вже погасли, небо затяглося хмарою, загуркотів грім і впали перші краплі дощу.

Савел Савелович ще задека закричав:

— Варваро Кузмінічна, я привіз татка, татка привіз.

Старенький батько пригорнув до себе дочку, неначе намагався собою захистити її від прозорих крапель навального дощу, що викликав буйну радість у всіх присутніх тут численних гостей.

Л. ЮХВІД

САМООБСЛУЖУВАННЯ НА САМПЕРЕД

Мал. К. Заруби

Сам п'ю...

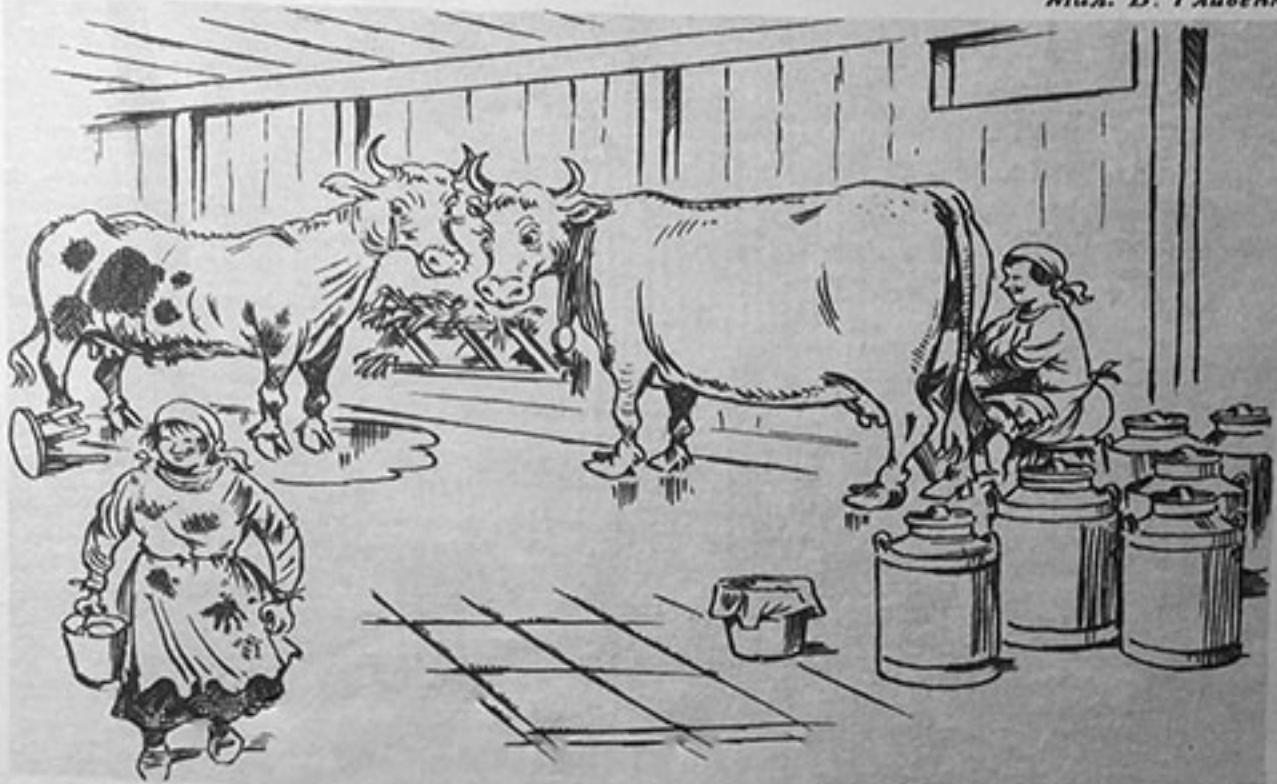
Сам гуляю...

Сам стелюся і... сідаю

ЗА ЗДРІСТЬ

Мал. В. Глівенка

Ряба корова:—Подумаєш!.. З такою дояркою я б ще більш молока дала

Казка про двох рибалок та чорноморську золоту рибку

Одеська Рибколгоспспілка (голова тов. Бабошкін) і Рибтрест (директор тов. Мічурін) погано підготувалися до путини.

Жили собі, не знаючи горя,
Двоє рибалок край Чорного моря,
Бабошкіним і Мічуріним звались,
Між собою весь час сперечались:

„Гей, ти, старче, — один з них говорить, —
Час тобі вже поїхати в море.
Бо воно там від риби вже сизе,
Так та риба до неводу й лізе...”

Але другий у відповідь каже:
„Чи тобі повізлило, враже,
Що погода сувора й погана,
Заважає виконувати плани!
А в годину спокійну, корисну
Я й без тебе на весла натисну!”

Аж ось біля того причалу
Море хвилі свої вгамувало.
Дивна рибка близенько гуляє
Й до рибалок сама промовляє:
„Гей ви, хлопці, глядіть, небораки,
Засміють вас, затюкають раки,
Якщо ваша на якорях сила
Простотіть без корисного діла!”
Тут один з них промовив лукаво:
„Через вітер гальмується справа.
Отже, просимо рибоньку хитру
Надіслати нам попутного вітру.”

Щоб стихія, могутня сила
Нам сама розгорнула вітрила”.
Рибка вітру нагнала, однаке
Тих рибалок на морі не бачить.
Знову кличе й удачу вішує
І таку вона відповідь чує:
Чорноморських рибалок прикрасою
Засмогли ти нам, рибко, баркаса,
Полатай паруси і мережі,
Поки ми на причалі полежимо”.

Вміть все рибка сама поробила
Й знову кличе рибалок до діла;
Кличе довго і успіх вішує
І таку вона відповідь чує:
„Дуже ми тебе, рибонько, просим:
Налови ти нам камбали й глюсів,
Якщо ж глюсів нема, то кефалі,
Поки виспимося ми на причалі”.

Засоромившись, рибка сказала:
„Я такої ганьби не чекала,
Я подібного дива не чула”.

І... — хвостом на рибалок машила.

Повні смутку, печалі і горя,
Не дійшовши із рибкою згоди,
Ці рибалки сидять біля моря
І чекають... чекають погоди.
Рибка ж вільно гуляє на плесі,
І нема П в місті Одесі.

В. ІВАНОВИЧ

Барани в аптекі

— Алло! Це аптека?
— Аптека??? Ви що, жартуєте, товариш?
М'ясохладобійня це...
— Станція! Станція! Я ж у вас просив аптеку, а ви мені...
— А я вам що — зоологічний магазин включила?.. Просили аптеку, я вам і дала...
— Алло! Аптека?..
— Яка аптека? Це морг.
— Станція! Я ще жити хочу! На, трясця мені ваш морг здався, розмовляйте самі з ним, а мені аптеку дайте.

— Товаришу, не хуліганті!..
— Дайте мені вашого начальника!.. Алло.
Хто це — начальник телефонної станції тов. Солнц?

— Ні, ви напевні переплутали номер: це — голова виконкому Миколаївської міської Ради.

— От і прекрасно! Прийміть скаргу: на телефонній станції, не попередивши ні абонентів, ні телефоністок, змінили номери телефонів, і тепер на лінії така катавасія, що без вас там і через місяць не розберуться.

Скарга чесного хижака

Недавно в харківському зоопарку сталася незвичайна пригода. Обласний прокурор тов. Панасюк, проходчики повз клітку гімалайського ведмедя „Потапича”, несподівано опинився в залишах обіймах велистя-звіра. Панасюк відчув, як хруснув його прокурорський хребет. Але „Потапич“ трохи послабив тиск своїх могутніх лап і, тикаючи вогким холодним носом у прокурорське вухо... заговорив, мов з бочки, густим людським басом:

— Слухай, товаришу прокурор, скажи мені по щирості, я — чесний хижак чи останній шакал, засуджений на 25 років далеких таборів з поразкою в правах на той же строк після відбутия кари?

Ошелешений Панасюк просто онімів з несподіванки. В практиці йому ніколи не доводилося мати справу з розмовляючими гімалайськими ведмедями, а з підручників він не підлягали якомусь артикулові кримінального кодексу.

— Та ти діло кажи, не бійся, — чесний чи... — і знову трохи стиснув прокурора.

— Ой! — зойкнув Панасюк, — звичайно, че чесний...

— Ага, значить, чесний, — пробасив „Потапич“. — Тоді скажи, завіщо ж я сиджу за залишими гратаами? Чому ми, звірі, недопинаємо мов мухи, а якася мара глупої ночі встигла золотих рибок з акваріумів, проковтити 79 тонн соломи, 47 — полови, 30 тонн сіна, 4 789 кілограмів яблук, 34 тисячі кілограмів буряків, 13.100 — висівок, 611 — меду, 136 — цукру і 2.100 пташиних, звірінних і риб'ячих могил...

Обласний прокурор, освоївшись уже з обіймами гімалайця, нарешті, не витримав.

— Та що ти, „Потапич“, сиплеш кілограмами, мов з решета? Коли у вас завівся злой-слові...

— Слой!!! — grimнув „Потапич“. — Куди я потрапив?.. Де ти бачив серед звірів — державних злочинців?

— Хто ж він, сто чортів його бабі! — не на жарт розсердився і прокурор.

— Борц! Віктор Ісаакович Борц, бодай пому! — grimнув „Потапич“.

— А-а-а, колишній директор зоопарку? — легко зіткнувши, сказав Панасюк. — Так його ж зняли з роботи, хіба вам цього мало?

— А тобі цього досить?! Значить, мені, чесному хижакові, вік доживати за гратаами, а той харцизяка може знов присмоктуватися до фазанячих крилець і золоториб'ячою юшкою! — випалив моторошним басом „Потапич“ і, не пам'ятаючи себе, знов скочив Панасюка в ніжні гімалайські обійми.

Мал. Н. Карповського

— Не бійтесь, дітки.
Тепер ми в безпеці.

Боягузи

ЧИСТА НАУКА

Мал. Ф. Парецького

На весні, в травні місяці, я спостерігав цей веселий жарт природи. Повірите — справжній жарт, який мало не скінчився трагічно.

Запросили мене на іменини в одну тиху квартиру, де все було влаштовано дуже чимно і благородно. Дочці минуло двадцять з гаком років (боюсь говорити точно скільки, бо не дізнається її сам), зібралися родичі і знайомі, пили ми за здоров'я іменини, і все йшло точно за програмою і за планом.

Там і познайомився я з двома молодими людьми невідомої професії. Обидва вони — приемні хлопці, тільки кволі, миршаві, подібні один до одного зростом, дрібні, исмові близнята, і якісь малосилі та задавакуваті... Ще язика тим вчеплено не по росту і гонором теж природа нагородила щедро.

Ледве встигли випити по чаю, Антоша і Аркаша (так їх звали) почали дошкульно глазувати з гостей і мене не проминули, та ми не звертали на них уваги... Нехай собі, мовляв, забавляються. А дівчина Ніна, з якою вони прийшли, сиділа між ними і хіхікала. Ото вони все перед нею півниками вертілись, а намагались орлами себе показати.

Погулявши на іменинах, вийшли ми разом на вулицю — Аркаша, Антоша, Ніна і я... Мог нові знайомі вирішили йти в ресторан пити каву і мене запросили. Почимчукували ми...

— Тільки завернули за ріг, назустріч нам юнаків, таких собі скромних і непомітних двоє юнаків, — сказала Софія Саргинова і покидає хлопців.

Обминаючи нас у матові, один з цих юнаків випадково доторкнувся лікtem до Ніни; вона кокетувато повела очима, а юнак аж надто чимно сказав:

— Дуже прошу, пропечте, товаришко, я випадково...

— А ти дивись куди лізеш, хам! — раптом визвірився на нього Антоша.

— Що ж ти, свиня, на вулиці ходити не вміш? — підступив до нього Аркаша.

Юнак знизав плечима і хотів пройти далі, але Антоша знову вслід:

— Треба б йому боки нам'яти, та бач тікає...

Обидва невідомі юнаки спинились, і той, що просив вибачення, підійшов до Антоши:

— Я попросив прощення у цієї товаришки, а вам радив би йти своєю дорогою і не заїдатись...

— Що? — вигукнув диким фальцетом Аркаша. — Він сміє нас учити!..

— Ах, так!.. — заверещав Антоша.

Отут і почалося. Недбалим рухом Антоша і Аркаша стягли свої легкі пальто, кинули мені на руки і полізли в бійку. Я давай їх умовляти, совістити, та вони вийшли в такий азарт, що ніяка сила не могла їх стимати.

Невідомий юнак посміхався, дивлячись між головами, і чекав, доки котрийсь доторкнеться до нього. Вислухуючи їхні образи, він трохи хривив губи і мрежив свої спокійні очі. Його товариш стояв поряд. Потім, показуючи на моїх знайомих, він сказав:

— Не за'язуйся з ними. Ну їх!.. Тварин не слід ображати...

Ця репліка так дошкульнила Антоші і Аркаші, що вони аж підстрибули і посунулися на юнака. Насмілу я за ліджаки їх одягнув... Та вони вирвались і, знову піднявши кулачки, засукали руки, полізли в бійку.

Юнак легко, однією рукою, відгріб їх від себе, засміявся і сказав:

— Ох і герой!

Ще раз оглянув їх з презирством з голови до ніг, повернувся й пішов.

Цілу дорогу вихвалилися Антоша і Аркаша, глазували з юнака. Треба ж бути ганебним боягузом, щоб втекти від них, так на смерть перелякатись! Мені теж докоряли, що я стримував їх. О, вони б йому дали! Пам'ятав би до самої смерті!

І тут розповіли друзі десятки героїчних історій про свою хоробрість. Ми з Ніною дізналися, що наші знайомі — не якісь там миршаві Антоша і Аркаша, а справжні велетні, геркулеси, рицарі...

В кафе ми замовили каву і, чекаючи, доки її подадуть, продовжували ту ж самісінську розмову. Бо хвальковитих історій у Антоши й

— Дивно! Я тут жодного мікроба не бачу

Аркаші був незліченний запас, а зневажливих слів по адресу юнака-боягуза ще більше.

Людей в кафе було не багато і ми, сидячи проти дверей, бачили, хто сюди заходить.

І ось диво-дивне — заходять ті самісінські двоє юнаків. А з ними і мій знайомий.

Знайомий кивнув нам головою, сіли вони за столик, щось пошепотіли і давай сміялись, дивлячись у наш бік.

Нарешті, знайомий розігнався до нашого столу, не ховаючи розважливо посмішки. Привітавши, він присів біля нас, спітав, що ми збиралося пити, хитро дивлячись на Аркашу і Антошу.

Аркаша не витримав і, випинаючи свої курячі груди, спітав:

— Скажіть, що ото за дві миршаві комахи з вами?

— Приятелі мої, — і показавши очима на юнака, з яким задиралися друзі, додав: — Отой — чемпіон СРСР по боксу, в легкій вазі, а другий його товариш, — чемпіон по боксу товариства «Динамо».

Обличчя Аркашів вкрилось холодним по-том. Щелепа Антоші опустилася, неначе йому занудило.

Немов за командою вони встали і, похитуючись, пішли до дверей.

Олександр КОПИЛЕНКО

Весняний жарт

Ім хотілось ціluватись.

— Ціluватись в місті ніде...
До кіно пішли раз двадцять,
Й не відважились — сусіди...

... Згодом ось що розказали
Нам про вітівку героя:
Бачили їх на вокзалі,
Бачили їх на пероні.

В іє — щонайкращі квіти,
В нього — рюкзак за плечима...
Підійшов експрес блакитний —
Обійняв юнак дівчину.

Дзвін... Гудки... Свистки останні...
Пара в'ється білосніжна...
Дехто думав — розставання,
Дехто думав — зустріч після

П. ЄРОМИЦЬКИЙ

Не пийте сирої води

Ні в якому разі не пийте сирої води! Ніколи, ні при яких умовах! Навіть, якщо у вас іншого виходу не буде. Бережіть своє здоров'я!

Ми зовсім не думаемо рекламиувати будь-які напої. Навпаки, бувають такі ситуації, коли і нешкідливі напої приводять до далекодійних наслідків.

Дещо подібне сталося з керівником Першомайської контори Держбанку тов. Горбатим. Восени минулого року повертається тов. Горбатий додому з Одеси в Першомайськ. Послужливий провідник запропонував пасажирам прохолоджувальні напої. Горбатий подякував за увагу, випив і заплатив.

А через три години почалось... Мірно постукували колеса вагонів. Паровозні гудки сповіщали про семафори біля станції. Тов. Горбатий повертається додому. Коли раптом...

У вагон увійшов головний кондуктор і виявив живий інтерес до того, як пасажири зволили вгамувати свою спрагу. Тов. Горбатий вдовольнив його цікавість і докладно виклав, що власне випив і скільки точно заплатив. Останнє особливо цікавило кондуктора, бо він саме тому і порушував спокій пасажирів, що хотів перевірити — чи не перевищив провідник цин на напої.

Головний кондуктор підкреслено ввічливо просив не вважати це настірливістю і записав ім'я, по-батькові, прізвище і адрес Горбатого.

Таке піклування кондуктора зворушило всіх, і у вагоні довго не могли заснути, обговорюючи на всі лади цей незначний, на перший погляд, епізод.

Минуло чотири місяці. Багато води (сирої, кип'ячені, газовані і фруктові) уплило відтоді. Колишній пасажир поїзда № 64 Горбатий весь заглибився в свої банківські операції, і з його пам'яті зовсім витрублася ця випадкова залізнична пригода. Коли раптом...

Прокуратура м. Першомайська викликала Горбатого як свідка. Горбатий нічого не затаїв від слідчого. Справді він іхав у поїзді № 64, справді він пив якісь напої, але, що саме він пив — пив чи сирто і скільки точно за це заплатив — він, через давність часу, хай про-бачить йому Феміда, забув.

Давши вичерпні показання, Горбатий знов поринув без остаті в своє сальдо і кредити. Коли раптом...

Через кілька днів задзвонив телефон. Слідчий ст. Помічна пропонував Горбатому з'явитися до нього за 50 кілометрів дати показання. Горбатий поспішив попередити слідчого, що всі показання він уже дав, що нічого нового, на жаль, він повідомити не може. Та слідчий настоював на виїзді. Горбатий на це резонно заперечив, що в робочий час кинути банк напризволяє він не має права. На цьому розмова закінчилася. Коли раптом...

Через чотири години слідчий подзвонив у друге. На цей раз він говорив категорично і рішуче. Він вимагав з'явитися в Помічну, загрожуючи інакші примусовим приводом. Серйозні доводи Горбатого, що без дозволу

обласного начальства не можна, — не привели ні до чого. Ввечері на квартиру Горбатого з'явився міліціонер і на підставі телеграфного розпорядження слідчого відібрал підписку про явку. Міліціонер, в свою чергу, вважав обов'язком попередити, що відмовлення від явки за-грожує серйозними неприємностями.

Після довгих дипломатичних телеграфних і телефонних переговорів Горбатому вдалося зустрітися з слідчим на нейтральній території. Горбатий знов підтвердив, що, справді, пив, але що саме — не пам'ятає і скільки платив — на жаль, давно забув.

Тиждень минув спокійно. На слідчому фронті не сталося ніяких значних подій. Коли раптом...

Начальник ст. Голта передав Горбатому телеграфне розпорядження з'явитися в прокуратуру ст. Одеса-Головна до слідчого Гусева. Колесо закрутілося знову. На другий день дільничний слідчий Гусев вдруге телеграфно пропонував Горбатому негайно з'явитися до нього, на що також по телеграфу була дана відповідь, що в даному питанні показання дано вже двом слідчим. Проте, Гусева це не задовільнило, і, за його телеграфним розпорядженням, начальник міліції відібрал знов підписку про явку, попередивши недвоясно про можливі наслідки.

Горбатий докладно розповів начальникові міліції про всю бурю в склянці води і начебто переконав його. Причайми, начальник міліції надіслав слідчому Гусеву телеграму: „Горбатий виїхати в Одесу без дозволу керівника обласної контори не може, оскільки виїзд зв'язаний з передачею цінностей“. Із свого боку і Горбатий надіслав слідчому аналогічну телеграму. В ці дні телеграфна лінія Першомайськ—Одеса працювала з максимальним навантаженням. Телеграми летіли взад і вперед. Через 5 днів від керівника обласної контори Держбанку прийшла телеграма, що за вимогою прокуратури Горбатому дозволяється виїхати в Одесу, передавши справи такому то.

Горбатий з'явився перед грізні очі Гусева і повторив дослівно все сказане вже попереднім слідчим.

Відтоді минуло три місяці. Горбатого поки ніхто не тривожить. Чи надовго? Хто його знає!

* * *

Які ж висновки слід зробити з усього сказаного?

Не пiti прохолоджувальних напоїв? Вибачте, але це буде явний перегин.

Пiti сиру воду? Ні в якому разі! Ні при яких умовах! Пийте, скільки вам буде завгодно, будь-які прохолоджувальні напої. Але при цьому записуйте, коли, де, у кого ви шли і скільки за це заплатили. Такі записи можуть придатися.

6. ВЕСЕННІЙ

ЧУДЕСА В РЕШЕТИ

До Управління в справах мистецтв при РНК УРСР

Наказом по Управлінню в справах мистецтв при РНК УРСР від 27 січня цього року за № 42 в § 2 сказано: „Сумісництво творчих працівників допускається у виняткових випадках лише з письмового дозволу керівника вищестоячої організації“.

Чернігівський облвідділ в справах мистецтв просить повідомити, чи належать до категорії творчих працівників художні керівники, режисери, дирижери, художники?

За зав. облвідділом в справах мистецтв — А. Пейсахович

Зав. фінансово-плановим сектором — Бойко

Коли вас, товаришу Пейсахович, запитають, чи належать керівники Чернігівського обласного відділу в справах мистецтв до категорії творчих працівників, відповідайте категорично: Ні!

ПТАХИ І ЛЮДИ

Мал. О. Кодюренка
фото Я. Рюмкіна

Голуб: — Я його сьогодні вже з третьою голубкою бачу

Безвухий зайчик

Відповідальний промовець на дуже поширеній нараді кооперативного активу почав свою доповідь так:

— Я вам, товариши, зараз розкажу таке, що ви всі ляжете покотом з реготу.

Всі насторожилися.

— Я вам зараз, товариши, — вів далі доповідач, — документально доведу, що в одній магазині у Києві привезли ляльку-зайчика. І уявіть собі, коли розпакували цього зайчика, несподівано виявилося, що він без... (довга пауза) одного вуха!

Відповідальний доповідач зупинився, кашлянув і глянув на присутніх активістів.

Із задніх на доповідача війнуло цинітарною тишею. Чути було навіть, як десь у коридорі пролетіла перша весняна муха.

І раптом хтось заржав густим простудженим баритоном.

— Ги-ги-ги! Ги-ги-ги! Ги-ги-ги!

Тільки тепер активісти помітили, що праворуч трибуни сидів секретар відповідального доповідача і, підморгуючи лівим оком на свого шефа, гигікав на всю свою вузько-груду потужність.

Із задніх рядів хтось кинув рапілку:

— Вискочив, як дурний заєць з конопель! Тоді всі й справді лягли покотом з реготу.

СІДИТЬ БАБА В БУР'ЯНІ

Стойте трактор на горі,
А машини в слободі.
Прийшли люди на роботу
Ta й сидять у лободі.

Сидить баба в бур'яні,
Підшкітует трудодії;
Трудодень — трудодень,
Прогуляла цілий день —
Голова у нас, як пень,
Ще й бригадир телепень.

А. І. КРУПІЙ

Колгоспник с. Борисівка,
Верхньодніпровського району,
Дніпропетровської області

Мал. В. Лавиненка і Р. Мельничука.

Сміється добре той,

БІРЖА НА СМІТНИКУ

— Ну, як справи, пане Гольдкремер?
— Кепські гешефти, пане Сікорський. Ваш уряд і мої акції в одній ціні.

І бачив я в думці безможні поля:
Управлена спільним трудом, то рідка
Народ годувала щасливий, свободний,
Це же Україна, чи це край мій рідний.
І. Франко

хто сміється напослідок...

Хай стихне й не рухається,
Хай геть близьте ціло,
бо швидко почухається,
там, де й не свербіло!

Ів. Франко.

Червоноармієць: — На мою думку, Франко добре розумієся на тактиці 1 стратегії.

Рік 1880

ЧАСИ ЗМІНИЛИСЬ

Рік 1941

Добре рибам у воді,
Але кепсько Ти в окропі.
Ів. Франко

На пляжі

З пляжу

— Так хто, товариші, за пропозицію нашого земляка — великого сина землі Українськот?

— Франко називав Лесю Українку чи не одиноким мужчиною в тодішній українській поезії. Можливо я тепер улавлюся як єдина бабуся в сучасній літературі.

Коли два стільци мавш до вибору...
То на обох старяє разом сісти.
Ів. Франко

ОБРАЖЕНИЙ ПОЕТ

— Я теж не гений. Чому ж мене відмовилися видавати?..

СТРАЖДАННЯ ПІДЛАБУЗНИКА

— Коли б знати, хто ж з них завтра стане директором?..

БОА І КОНСТРУКТОР

СЕРЕД ТРІОХ СОСЕН

Літературознавець — знайоме прізвище, але де я його зустрічаю — не пам'ятаю.

*Справа - це я!
Володя Житній*

Від Перця: Шановний тов. Житній. Дякуємо за привіт з Житомира. Приїйт з Києва читайте на стор. 12.

Шпаки і шпаківні

Шпаки в Одесі поділяються на два види: 1) перелітні! 2) дачно-осілі.

Перші відомі не тільки в Одесі. Для них по містах і селах землі нашої школарі й дошкільнят на весні будують з цілком місцевих матеріалів скромні дачки-шпаківні. Другі—осілі шпаки—хоч і невідомі широкій масі школарів, але теж є величними прихильниками дач, та будують вони їх не на деревах, а на поетичних берегах щасливого Аркадії.

Дачка-шпаківня тут збивається так: осілий одеський шпак влаштовується на посаду інженера або виконроба в будівко-ремонтній установі, на чолі якої стоїть теж птах з рідкісної породи „Одеська гава“. Під крильцем цього птаха шпак розвиває кипучу діяльність. В наймальовничішій точці на березі Чорного моря за короткий час виростає ампірно-ажурна шпаківня на чотири кімнати з усіма дачними службами, збудована з матеріалів, що цілком належать ремонтно-будівельні установи, і П коштом. Після цього шпак з шпаківнями і патефонами перелітає до свого скромного гніздечка.

Недавно ми дослідили життя цих осіліх одеських шпаків і виявили, що наприклад, колишні головні інженери й виконроби різних ремонтних контор—Рейдер, Гімельфарб, Портнов, Лінецький та інші мають зовсім непогані шпаківні, збудовані вищезгаданим нам спосібом. З цієї нагоди ми широ вітвемо Одеську міську прокуратуру.

Пройдисвіт

Ідуть поїзди і пливуть пароплави,
Летить за маршрутом маршрут.
Знайомий з основами «словоної» справи,
То там промайне він, то тут.
В Ростові
він крам поставляє в кіоски,
Завозить в місцеву сіль
Гриби мариновані,
арфи і сосни,
Картини минулых отоліть.
Минве два тижні—
і він вже в Одесі,
З'єднавши таланти в одно,
Працює
в бюро похоронних процесій
і джазом керує в кіно.
Язык в нього довгий,
кишенья—бездонна,—
Щоб більший зібрати бернш.

Як отрінеться вам ця поважна персона,—
Женітъ П в шию скоріш!

Ізяслав РИЖЕЙ

Солопій із Валок

Завідував Максим свиними.

Був він чоловік тихий, та мав одне лихо: руки у нього до чужого липли.

Позавідував він трохи, та й приглянулась йому на фермі якась лъоха і—вір, читачу мій, чи не вір—пригнав він її до себе у двір. Думка така: з тиждень ще погодує та й на базарі щось уторгує—саме ціна стоять підходяща. Що й говорити! Дільний був чоловік, в черепку розум носив, а не гичку.

— Та не встиг він ту свиню сковати в саж, як уже біжить свинарка Олена Блаж і кричить:

— Прихали до нас з виставки кіно-пірати. Будуть ферму нашу знімати. Є, Максиме, тобі срібна медаль!

Почервоніла у Максима лисина; прибіг на ферму, а там справді ціла комісія. Свині фотографують, лічать, лічать і щось міркують. А потім Максимові й кажуть:

— Ферма у тебе добра і заслуживає медаль. Та не можемо дати її тепер—не вистачає ще у тебе для рекорду живої ваги центнер.

Ну тут Максим і вмер! Аж зашпари пішли йому в руки і ноги. Нащо ж він ту лъоху з ферми взяв? Засмікається весь та й каже:

— Товариші, комісія! Я, той центнер давно маю, він у мене, але зараз... гуляє.

І вночі, щоб ніхто не зінав, він ту лъоху назад на ферму пригнав.

Та воно ж давно люди кажуть: шила в мішку не втайш і крадену свиню в пазусі не сковаеш.

На ранок Максима комісія викликає і таке йому закидає:

— Ти, кажуть, — бригадире, фальшування зробив! Свою свиню на ферму привів.

У Максима стовбняк. Не чекав він такого ніяк. Божиться і клянеться, що то свиня колгоспна.

— Була вона у мене в „особистому користуванні“. Я, люди добре, так би мовити, сам у себе свиню вкраїв.

А комісія затулила вуха. Максима не слуха. Кажуть:—Не вірим, немає у нас таких бригадирів. Де це таке видано, щоб людина сама у себе свиню вкрала?!. Було раз таке в світі, та й то з кобилою. Зробив те один чоловік—Солопій Черевік.

Просить Максим Олену Блаж:

— Ти, дівко, знаєш мій саж. Моя ж лъоха поросна. Засвідчи, що ця свиня є колгоспна.

А Олена каже: „Ні! Я не знаю цієї свині“. Хитра дівка!

Передали ту справу в суд. І ось уже місяць, як судять валківського Солопія, та не за те судять, що вкраїв, а за те, що свиню собі сам підклав.

Ось як буває, коли людина громадське з своїм мішає, соціалістичну власність не поважає.

“ “ “

Був і я таким змалку.

У батька слого саду півдесятини, та я на ту фрукту не поглядаю, на чужу оскімну маю. До сусідів щоночі ходжу по груші. Кажуть же люди, що чужа жінка краща і крадена морква солодша.

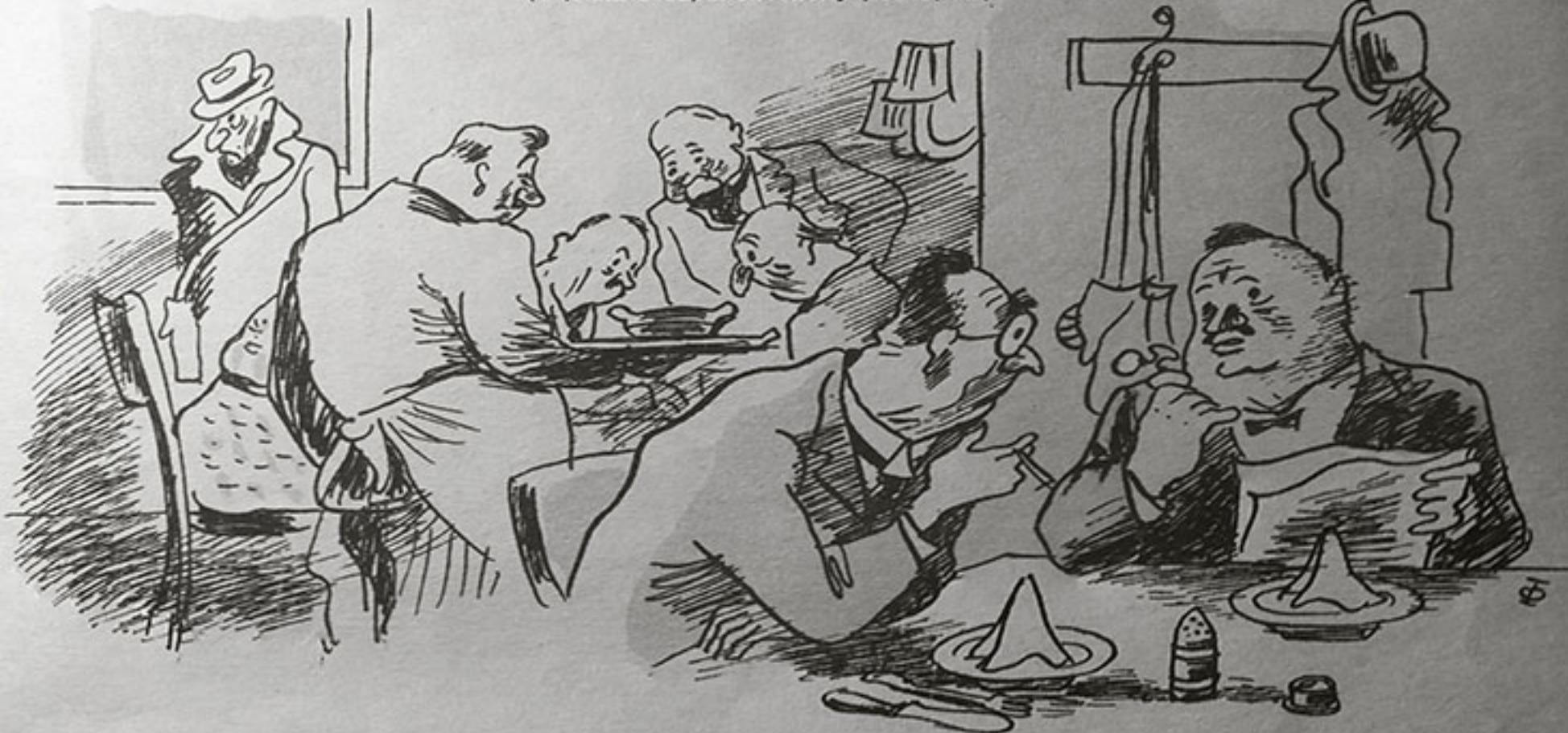
Навчився я красти, та не навчився ховати кінці. Насипав мені сусіда з рушниці дрібку-солі в штанці. Мати два тижні мене в гарячій воді мочила, щоб сіль та виходила. Закаявся я з того часу по чужих садках ходити, людські груші трустити.

Якось розказав я про ту свою муку, дитячу науку в колгоспі. Так голова мене мало не цінував! Побіг у сільмаг і купив дрібку-солі півтонни. І таку резолюцію положив: „Взяти ту сіль на „озброєння“ колгоспних сторожів“.

А тепер, коли ми до тієї солі та ще й першу підспілемо—буде у нас справжній рай.

Гордія СМИШКА

(Сценка в європейському ресторані)

— Яке останнє воєнне зведення?
— Заборонено вживати в страву масло, м'ясо, кофе і цукор

В літературному індпошиві

Був травневий ранок. Ательє ще не відчинялось, але біля входу вже зібралися натовп. Тут були стахановці, вчені, інженери, хлопчики-шонери й учні ремісничих шкіл.

Нарешті, брязкоти чільними ключами, з'явився завідучий. Він відчинив двері, похмуро кинувши людям, що зібралися:

— Почекайте!

Натовп густішав. Але хтось, енергійно прокладаючи собі ліктими дорогу, почав пробирається до дверей. Це був станий черновусий юнак в блакитній жупані і червоних шароварах, у заломленій набакир смушковій шапці. За ним поспішав низенький кремезний хлопчик років під п'ятдесят, у шкіряному костюмі, весь обмотаний кулеметними стрічками і з маузером на боці.

— В чергу, в чергу! — зашумів натовп.

Ті, що прийшли, енергійно застукотіли в двері ательє. Висунулась голова завідучого. Побачивши юнака в шароварах, він роззвів:

— Будь ласка, товариш Богун! Вас уже чекає майстер, товариш Качура.

— Мене теж чекає майстер, — заговорив басом хлопчик у шкіряному, — я — батько Боженко.

— Прошу, прошу, — заметувався завідучий, — пройдіть до товариша Фоміна.

В натовпі чекаючих почалось хвилювання. Почулись вигуки: «Чому пропускають когось?» — Завідучий суворо сказав:

— Історичні герої — поза чергою.

На баштовому годиннику пробило 9, коли завідучий повернувся і широко відчинив двері. Натовп заповинав приймальню ательє.

Обстановка тут нагадувала звичайний пункт індпошиву. Зручні крісла для чекаючих, великі дзеркала, в яких можна побачити себе на весь зріст. Навколо — двері окремих кабін, для майстрів. На стінах — таблиці:

Новелі — тільки з матеріалу замовця

Дрібні віршики і прасування — в присутності клієнта

Завідучий сидів за окремим столом і розмовляв з Наливайком. Той в чомусь перекочував завідучого.

— Довгувато, любий, довгувато, — говорив Наливайко. — І потім, знаєте, якось вже скоріше по мірці Богдана Хмельницького...

Завідучий ласкаво поплескав Наливайка по плечу:

— Нічого, полковнику, не турбуйтесь. В новому виданні вкоротимо, вправимо.

Наливайко підвівся і попрямував до дверей. Рантом вбіг Кармелюк. Він був дуже схильзований.

— Неподобство! — кричав він. — Де Кучер? Нема його? Дайте мені книгу скарг.

— В чому річ?

— Я йому який матеріал давав? Новий! Оригінальний! Не потертий! А він зібрав старі клапти і зшив їх білим ниткам.

— Заспокойтесь, товаришу Кармелюк, — сказав завідучий, — ось вам книга скарг, напишіт усі свої претензії, ми розберемо і дамо відповідь.

— А мені так у ганчірі й ходити?

— Погуляйте поки так, може інший майстер візьметься...

Скандал почав стихати. Завідучий, взявши Устіна Кармелюка під руку, тихенько вів його до дверей, але назустріч, трохи не збивши обох з ніг, вскочив Кривоніс.

— Люди добри! — кричав він. — Рятуйте! Зарізали!

— Що, що? — заметувались навколо. — Що сталося?

— Що ж це за робота! На світ показалися сором. Де не візьми — вузько. Соціальні ідеали звузив, дію вкоротив. Тут душить несвідомість, там тисне маса, рухи зав'язані. Пойдайте мені Шиманського. Я його так вкорочу!

— Вибачте, — відповів завідучий, набли-

жаючись до нього, — майстер Шиманський працює в іншому ательє. Тут недалеко — на бульварі Шевченка... Там подасте свої претензії.

Кривоніс пішов. В ательє настало тиша. З дверей з написом „П. Панч“ вийшов Пархоменко. Він був у новому щойно закінченному романі. Чекаючи зашепотіли:

— Чому такий срій?

— Грубошерстий товар!

Пархоменко подивився на себе в дзеркало, махнув рукою, поправив шашку і вийшов. У спорожній кабіні натовпом звалилися „Запорожці“. Вони щойно прийшли, але Ім ніхто не перешкодив відразу зайняти кабіну, — вольниця!

Тихо відчинилися вхідні двері, і на порозі з'явився Тарас Шевченко. Завідучий заметувався.

— Вам до Голованівського?

— Ні, тепер до Яновського, — тихо відповів Тарас Григорович і зітхнув: — Спокою нема. Після Голованівського я ще в Ільченка побував. Тепер з Москви приїхав, від Шагіяни, і знову турбують. Сумна ти, „Доля поета“!

Він зник за дверима кабіни.

Години тягалися томливо довго. Чекаючи починав уриватися терпець. Одні з них, молодий широкоплечий гірник з відбійним молотком в руках, підійшов до завідучого:

— Мені на зміну пора, — сказав він, — пустили б швидше, хоч до когонебудь...

— Не можна, всі майстри зайняті.

— Може до товариша Рибака?

— Ні, у нього на примірці граф Безбородько. Дипломатичний фрак примірює. Гірник розвів руками.

— А мені на зміну.

Завідучий перегортав сторінки книги замовлені І, щось пригадуючи, мимрив:

— Ось хіба до Аркадія Любченка? Давно не працював. Але без виклику не можна...

Гірник зізнав плечима і пішов.

Знову в літературному індпошиві настало тиша. Чути було тільки, як в кабінах строчили майстри. Сучасники терпличе ждали своєї черги.

М. МАР'ЯНОВ

Відкритий лист

голові виконкому Житомирської міської Ради
тov. В. М. ЖИТНЬОМУ

Добриден, Володимире Михайловичу!

Още дійшли до нас чутки, що сади і сквери міста Житомира під вашим випробуванням керівництвом прикрашаються новими скульптурними фігурами. Це просто прекрасно. Ми певні, що завдяки вашому піклуванню про виховання естетичних смаків у житомирців, серед них будуть ліквідовані настрої голого критиканства і непогоди до керівників своєї міської Ради і до Вас, як до голови І. А то ухідіть собі, Володимире Михайловичу, вони (ці критикані) заявляють, ніби 28 тисяч карбованців, витраченіх на придбання скульптур, мали піти на впорядкування вулиць і тротуарів. Але ж це явна нісенітніця!

Та ї чи треба взагалі ті вулиці і тротуари впорядковувати? Вулиця міської Ради, наприклад, — центральна магістраль міста — залита асфальтом. На кожному перехресті міліціонери невтомно регулюють рух автомашин і штрафують експансивних громадян, які переходять її не в установленому місці. Скільки пам'яті залізний порядок і чистота. А житомирці вимагають упорядкувати, наприклад, якусь маловідому околичну Іподромну вулицю. Насішо? Непролазна грязюка і потаний брук зовсім не заважають складам, розташованим там. А що коні в'язнуті у багні і розсипаються вози перед бруком; що букають машини і вибувають з ладу мотори, то це цілком нормальна річ — раз в грязюку і розтрощений брук, то мусять же в'язнуті коні, ламатися вози і псуватися машини.

Заспокоїти гарячі голови критиканів можна лише одним способом: приобрести першокласну скульптурну хопію бога морів і океанів Нептуна з вілами і поставити посередині того непролазного багна, що коло Іподромної вулиці. Поперше, це дуже красиво: грізний бог з грязюкою ніби з пучини морської виходить. Подруге — вся сила гіву невдоволених обрушиться на Нептуна. І, потретє, якакебудь свиня з тих, що люблять у багні вовтуються, об п'єдестал боки чухаючи, згадає Вас добрий словом і подякує за ніжне піклування про неї.

Те саме можна зробити і з міським парком. Там, де ото глибока помийна яма (поза музеєм), а біля неї недобудований ресторан, можна оселити весь Олімп — всіх отих Аполонів, Зевсів, Афродит, Марсів, Дідон, Цірцеї, Амурів, Псіхей. За компанію з ними варто поставити скульптури всіх колишніх і тепершніх завідуючих міському відділом. А такими дурницями, як розчистка алей, встановлення лавочок, посадка квітів, можна і не займатись. Скільки років парк був невпорядкований, переживе якось уже і 1941 рік.

До речі, і про сходи від річки Тетерів до парку можна теж не турбуватися. Декому не подобається, що їх будують уже три роки, що на них витрачено 205 тисяч карбованців, і що кожна збудована сходинка обійшлася більше ніж у 5 тисяч карбованців. На нашу думку це теж дрібниця. В стародавньому Єгипті піраміду Хеопса будували кілька десятків років і єгиптяни не скаржились і не критикували. Та що там старий Єгіпет! Житомирська лазня будується ось уже четвертий рік. Приклад свіжий і цілком оригінальний. Він вибиває землю під ноги критиканів, і вони мусять, нарешті, прикусити свої язики.

Найдуливиший вид критиканів — трамвайні пасажири. Ось уже другий рік вони твердять, що трамвай до річки Тетерів ходив 40 років і мусить ходити й тепер, бо весь Житомир іздишь туди влітку купатись і відпочивати. Подумавши — ходи 40 років! А міська Рада вирішила припинити це ходіння і виховувати з житомирців кросменів. Хіба це поганій захід?

Трамвайним пасажирам хотілося, щоб з вагонами не було жодної аварії. Ви Ім доводите, що на коліях житомирського трамвая вагони мусять ставати дібом, перекидатися, сходити з рейок, стикатися, розвиватися, а вони й слухати не хочуть. Таку дрібницю, як 106 аварій за 4 місяці цього року, вони роздули в якогось допотопного слона-велетня. Вони бояться іздити трамваем. Ці критики не розуміють того, що і Ви, Володимире Михайловичу, в глибині душі самі трохи побоюєтесь свого ж трамвая. У Вашій пам'яті ще свіжий той ранок, коли трамвайні вагони на повному ходу зійшов з рейок і в'їхав прямо до Вас у двері. Чорт його знає, як воно далі буде. Можливо, такий скажений вагон не те, що в двері, а і в хату заїде. Не інакше, як з аварійного житлового фонду доведеться тоді брати трохи на ремонт.

І Ви в розтачі. Не думаючи, що таке може й справді статись, Ви асигнували 12 тисяч карбованців на альфрейний ремонт квартири свого бойового заступника товариша Фельдмана. В аварійному порядку стеля, карнизи, стіни, пінтуси були там розписані золотом, сріблом і всіма іншими кольорами райдуги. І тепер у вашого заступника не квартира, а якась писанка. Виборці, звичайно, не розуміють Вашого благородного вчинку і весь час скаржаться на житлоуправління, яке роками тягне з ремонтом комунальних будинків. Але коли цього не розуміють житомирські виборці, то це вже їх приватна справа! Вас вона не обходить.

Не обходить Вас і концентрація бруду та всяких покідьок у дворах по тій же центральній вулиці Міськради і по багатьох інших центральних і нецентральних вулицях. Правда, Ви, як справжній батько міста, обмірковуєте тепер питання про придбання нової партії скульптур, щоб розставити їх по дворах. Найкращо, на наш погляд, скульптурою, що нагадуватиме всім житомирцям про Вас і про Ваші турботи за процвітання міста, буде Ваша власна фігура в позі великого мислителя Сократа з вибитим на постаменті крилатим афоризмом старого філософа: «Я знаю, що я нічого не знаю».

Ми певні, що в кожному дворі в години дозвілля житомирці, не зважаючи на бруд і сміття, навколо цієї скульптури водитимуть хороводи і прославлятимуть у віках дбайливого і турботливого хазяїна свого міста — голову виконкому міської Ради Володимира Михайловича Житнього.

Прийміть привіт від щирого Перея

Рік-у-рік рости
Нам без старості

таганський ГАЛАСУ Даречко

Гастрольні турботи

Невблагання наближається літо. А воно—ої, хто знає, скільки нових турбот несе воно театральним рецензентам!

До своїх театрів уже звикли — кожний лежить на вілловідній полиці, для кожного є усталені, звичні формулювання. Ніяких тобі труднощів.

Театр КОВО? — Будь ласка! Це театр героїчної романтики або романтичної героїки (як на смак рецензента). Дехто, правда, коли згадуєш театр КОВО, цілком резонно запитує: „Каво”? І справді: „каво” цікавить „історія однієї любові” старезної „дами з камеліями”?

Київський театр російської драми? — Театр плачу. Спочатку плачу, а потім плачу. А найбільше плачуть, як висловився один глядач, грошенята за якісю там дворянські страждання. Кажуть, що коли герой сучасності хоче пройти на сцену театру драми, то незмінно натрапляє на табличку: „стороннім вхід заборонено”.

Музкомедія? — Трагічний театр!

Актори в театрах теж відомі: Пилипенко — комік, Литвиненко-Вольгемут — співачка, драматичне сопрано, а Васильєва — балерина. Що ж казати — глибокі знання! Добре знають рецензенти своїх акторів. А що краще знають актори своїх рецензентів. Ох, як знають!

Але як бути з тими театралами й артистами, які прийдуть на гастролі? Приде Малий театр. Як про нього писати? А театр сатири? — Напишеш, а потім ще й тебе самого „пропишуть” у п'есі. Знаємо цих сатириків!

Щоб допомогти рецензентам у цій важкій справі, ми, проконсультувавшись у корифеїв критичної думки, подаємо для використання кілька „рецептів”.

Малий академічний театр — це не Великий академічний театр, хоч він теж великий. „Дім Щепкіна” не треба плутати з домом головбуха Щепкіна на Арбаті.

Остужев — таки Отелло! Хоч я маврів зроду не бачив, але гадаю, що кожна блондинка (Дездемона — завжди блондинки) такого жагучого брюнета охоче покохає.

Яго — це типовий продукт феодального суспільства епохи занепаду. Яго — це репрезентант маккіавелістичних традицій свого віку. Як Йому, шкурі, тільки не совісно!

Про Ігоря Ільїнського, товариші рецензенти, треба писати так:

„Бліскучий комедійний талант близниув „В степах України” ще однією граничю свого таланту. Він грає Салівона Часника з ароматом, властивим саме Йому” (кому саме — Ільїнському, талантові чи Часникові — неважко).

Майже так само слід писати про артиста Корфа з театру сатири.

Схоже буде, зате правильно — не причеплятися.

А найбільше натискуйте на заголовки. Наприклад: „Це — Отелло?” або „Це — Отелло!” Бачите, як зручно. Маленький знак, а всій рецензії тон надає.

А тон — велика справа. Тут треба мати, як кажуть, і слух, і нюх. Уважно прислухайтесь до того, що кажуть добра знайома більш відомого критика або друг автора п'еси. Вони завжди все знають.

Але найкраще нікого не чіпати. П'еса — велика удача автора. Образ — велика вдача актора. Спектакль — велика удача театру.

Бажаємо удачі, шановні рецензенти!

П. ГРИГ

Після спектаклю

Сільва і Едвін сиділи на лавці біля Київського театру музкомедії чекали тролейбуса. Після довгої мовчанки Сільва спитала:

— Слухай, Едвіне, а за що я тебе покохала?

— Як за що? — здивувався Едвін. — Так бажав автор.

— Автор, автор! Він же тебе ніколи не бачив... Ах, якби він зінав...

— Що?

— Який ти незграбний, як погано танцюєш, який у тебе тримтячо-слабенький голос!.. Не голос, а мугикання.

— Ну, а ти? Ти що, краща за мене? — разсердився Едвін. — Ти не співаєш, а дереш, як по плоту дрюком. І взагалі, яка з тебе „темпераментна циганка”? А кого я повинен кохати?

— Ну знаєш... — grimнула і замовкла Сільва.

Вони сиділи мовччи. Перша порушила мовчанку знову Сільва.

— А твої батьки? Справді з „козиного болота”.

— Шо ти до мене причепилася! — сказав Едвін. — Поглянь на інших. Хіба вони кращі — Боні та Стася? Сміються, як на витришках, і грають ролі ногами.

— То правда, — погодилася Сільва. — Ах, якби знайти справжнього Едвіна!

— Ах, якби схопити в обіми справжню Сільву.

Зупинився тролейбус. Сільва і Едвін вийшли у вагон.

Наступного вечора Едвін знову закидав голову дотори і тримтячим голосом виводив:

— Сі-і-іль-ва, люб-лю те-бе...

ЕДИНИЙ ЗАСІБ

Мал. Бе-ша

— Уяви собі нахабство глядачів: під час постановки моєї зворушливої драми не тільки ніхто не плакав, а, навпаки, реготали.

— Це легко віправити: треба тільки на афішах написати „комедія”

Фольклорні відсічки

Мал. Бе-ша

— Нічого не розумію. Все життя пив одне пиво, а лікар каже, що у мене водянка.

Закон Архімеда в риториці

Промовець втрачає у своїй вазі серед аудиторії стільки авторитету, скільки важить вода в його промові.

Одним більше

— І як згадаеш, скільки у нас ще є базік, як... — Звичайно! Але їх все таки одним більше, ніж ти гадаєш.

Пояснин

Син питав батька:
— Тату, чому коли дмухати на вогник свічки, то він загасає?
— Гм... тому... м-м... та-ак... тому... (нервово)... Не дмухай, дурню, от і не загасне!

ПОСАДА

Якийсь громадянин був гречий до нудоти... Перед начальником і так і сяк крутився. Крутився він, бачите, аж доти,

Поки сказав той:

— Можете вийти.
...Чого вам?..
— Мені б на службу стати...
— Робота є, так, можемо вам дати...
— Роботу? Ні! Посаду—згідний взяти.

Отак і розійшлись. Робить хай інший буде. Йому ж посаду б теплу, добре люди.

Ол. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ

Глибокодумні мислі філософа-початківця

Взявши в бібліотеці книжку, не забудь її прочитати.

Коли ти не працюєш, а тільки іси, частіше за глядай до кримінального кодексу.

Гривенник, повернутий таксофоном, — теж знахідка.

Припалиючи цигарку від цигарки, не думай, що ти економиш пальне.

Перескочивши і скававши «гоп!», подивись, куди ти вскочив.

Міднолобого господарника і в лом кольорового металу не здаєш, і не буде, як здаєш.

КУТОК ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ

Скільки великих гуль і маленьких шишок набивають собі пасажири при різких зупинках поїзду.

Наш художник Девянін пропонує просту і оригінальну конструкцію загороджувальної сітки, яку кожен пасажир може собі придбати в касі разом з квитком.

Спеціально для трамвайніх пасажирів. Застосувавши нову конструкцію Д-2 (Девянінська друга), ви назавжди залишаєтесь при своїх гудзиках.

- Дві подовжені полоси з ковкого чавуну;
- Гвинти (залізи);
- Гудзики (з нейтралівкою сталі).

ВСЕ БЕРЕМУТЬ, НРІМ ТРУДОДНІВ

Мал. Н. Мальцева

— Чого це ти, дядьку Максиме, не в полі?
— Та он, бачиш, отороні заснули, так голова мене тут поставив пильнувати, щоб з них хто чобіт не постягав...

Так уміти треба

— Чули: Філатов своїми операціями робить чудеса—сліпі починають бачити.

— Подумаєш! От у нас бухгалтер — так справді чудодій: своїми операціями зрячих робить сліпими. Скільки ревізій було, але жодна розтрати не побачила.

Користь письменності

Завідуючий магазином: — Знаєте, ліквідація неписьменності відбивається і на моїй роботі.

— Як так?

— А дуже просто: раніше мої покупці за півроку ледве одну книжку для скарг заповізали, а тепер на місяць шести книжок невистачає.

ДВА ВЕРСТАТИ

БАЙКА

Один верстат свого сусіду вглядів і так сказав йому: — Ось знаєш ти — Немає хазяїв таких, як Федя: Він не шкодує рук для чистоти. Ти подивись на мене: це ж відрада! Й пилиночки не знайдеш!

Я, мов цвіт,
Дивлюся весело на світ.

Неначе з запашного саду.

А твій хазяїн? Ти мовчиш Ізнову!
Ну, я додам іще два слова.

Давно зі мною дружить Федь Моторний,
Мені він — догляд,

Я йому — дві норми.

А твій хазяїн? Ти ж мовчиш Ізнову.

Ну я продовжу трохи свою мову.
Мені мій Федь кохє міжно й сильно,

І кожен день за мною стежить пильно.
Жаліть не слід для цього наклі й масла—

Це гасло.

А твій хазяїн? Ти мовчиш, гордець?

Це дуже непристойно, накінець.

— Ах, мій верстате, ти до близьку звик.
Коли б тобі дали хоч пару ніг.
Прийшов би ти в хвилину будьяку,
Історію побачив би таку:

Сусід від грязі і від хламу
Не розкриває і рота прямо.

Тепер ми й до моралі на путі:
Не дозволяйте, щоб завод ваш був в смітті.

Якіс ГОРОДСКОЇ

На зорі бутина

КОНСЕРВАТОРИ ВИ, ГРОМАДЯНИ!

Приходить одного разу до нашої херсонської артілі „Новий побут“ громадянин. Високий такий, симпатичний, хоч і з вусиками.

— Можна у вас почистити костюм?

— А чому ж, — кажу, — можна.

Дає він свій костюм. Костюм як костюм: сизий такий, у білу смужку. З плямами.

— Гаразд, — кажу. — Через місяць приходите.

Приходить громадянин через місяць. Дає квитанцію. Гроші платить. Приміряє. І уявіть: лається. Та як лається: жах та й тільки.

— В чому справа? — питати.

— Та вам що — повідомило?

Дивлюсь — костюм — просто чудо. Правий лацкан — жовтий, комір — матово-рожевий, ліва пола з відтінком столового буряка. Ну, одне слово, одягни такий костюм в театр — загальна увага гарантована.

Мал. С. Самула

— У Ольги Миколаївни безперечно манія величності. Вона навіть у суп лаврове листя кладе.

— А що ж, — кажу, — замість синього ми вам дамо різнокольоровий, а ви ще...

Як шпурнув громадянин костюм! Правда не влучив. Я вже звід: коли клієнти зі мною розмовляють — я стою за кіоском, щоб в разі потреби було за чим сховати голову. А то був такий випадок: почистила наша артіл „Новий побут“ якомусь громадянинові сірий плащ. На спині для контрасту ми Йому жовту пляму зробили — невелику таку — на сто квадратних сантиметрів. Я тоді не за кіоском стояв. Так він як ткнув мені ту пляму під ніс — я мало не впав. Тепер я вже зза кіоску не виходжу.

Ось які консервативні громадянини у нас в Херсоні. Просто жах. Сказано — периферія.

Голова Херсонської артілі
„Новий побут“ ВОЗБРАННІЙ

Таку картину зустрічає пасажир на станції Натальнівка, Північно-Донецької залізниці.

Головний вхід у вокзал забарикадовані пожежниками джеками.

Видно хоробра людина — начальник цієї станції тов. Фенько. Не бойтесь, що хтось скористується колесом цими джеками. Але все ж не для зустрічі, а для проводів.

А. Радов

В програмі для V—VII класів середньої школи Управління школи Наркомосвіти УРСР рекомендує учителям читати твор І. Франко „Мій злочин“, пояснюючи, що це — уривок з повісті „Захар Беркут“.

На превеликий жаль, уривку „Мій злочин“ в згаданій повісті немає. Свій власний злочин („Недбайливість при виконанні службових обов'язків“) наркомосвіські працівники „пришиплюють“ і в чому не виному Захара Беркута.

Та помилка Наркомосу — уривок з іншої повісті, довгої повісті про нехаяйство та неуважність при складанні навчальних програм.

Вчитель П. Щубул
Київський район.

ЛІСТИ ЧИТАЧІВ

Київ, Переї

Керівник Славутської контори „Заготскот“ тов. Сірук недавно порадував своїх підлеглих таким наказом:

„Березівська райконтора „Заготскот“ № IV ц. р. відправила п'ять голів худоби на базу в Славуту, пріймальником бази тов. Грінфельдом прийнято 4 голови, де ж п'ята корова? Мені це не відомо, а тому наказую тов. Грінфельда з роботи зняти..“

Справді, де ж п'ята корова? Про це знають напевно лише бог і пріймальник Грінфельд, але обидва навряд чи скажуть. Деяке світло на загадкову історію проливає попередній наказ (№ 17) того ж таки Сірука. В цьому документі оголошується догана з попередженням заєднувачу базою Трейберману за те, що „бичок тваро 86184 упав у яму“, де й пролежав не більш і не менш, як три місяці.

Очевидно, корова в тій самій ямі, що й бичок.

Так чи інакше, а „голів“ у Славутській конторі явно не вистачає. Інакше тов. Сірук змітикував би, що хоч бичок з коровою і покінчили рахунки з життям, але Трейберман і Грінфельд не зовсім покінчили розрахунки з конторою.

Б. Григорчук
м. Кам'янече-Подільськ

Вінницька контора будівництва № 119 тов. Лашана деякий час не працювала, бо мусила доглядати в лікарні хвору дитину. Скористувавшись з ще „щасливої“ нагоди, завідуюча відділом кадрів Коренкова відкупила на II місце свою куму Камінську — мабуть для того, щоб надати конторі сімейної затишності.

Шукаючи правди, Лашана кинулася в будок профспілки. Але замість правди, вона знашла там Кривенду. Він відмовився допомогти робітниці. Втрутися в справу прокурор Узинського району, Кітської області. Та що таке прокурор для Кривенди? Голова будоку почував себе щонайменше татарським ханом. Що саме татарським, видно з відповіді Кривенди на вимову прокурора поковити на роботі Лашину:

„Нечлен профсоюза помочинет пуст будит членом союза тогда може дам помочу“.

Найдікрайше в усьому цьому те, що Лашана — член профспілки з десятирічним стажем. А Камінська — зовсім не член спілки. Про стаж П., як кума Коренкової, ма, на жаль, відомостей не маємо.

Б. Старухін

— Хлопчик, води!
Вмираю від спраги

НА ДНІ АТЛАНТИКИ

Мал. Л. Каплана

— Коли і де ми знову зустрінемось, моя люба?
— Запливайте до мене: пароплав „Океанія“, каюта „люкс“, № 16